

Datum
2023-10-18**Revisionen**Till:
Kommunfullmäktige**Revisorernas bedömning av delårsrapport**

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisionen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas, i varje fall inte utan att resultatutjämningsreserven nyttjas. Vad gäller de kommunövergripande målen avseende ekonomi i balans samt verksamhetsmålen under perspektiven kramforsbon och medarbetare kan vi inte bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Detta då det inte framgår tydligt vilka resultat som ska uppnås eller vilka resultat som har uppnåtts, vilket i sin tur innebär att det är svårt att objektivt verifiera bedömningen.

Vi är oroade över resultatutvecklingen utifrån prognosticerade underskott för välfärdsnämnden, - 33,6 mnkr, och bildningsnämnden, - 15,4 mnkr.

Kramfors kommun 2023-10-18

DocuSigned by:

40627B647679422...
Bertil Böhlín
Ordförande

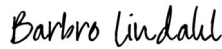
DocuSigned by:

08B9ACAA5BF54E4...
Lennart Hallberg
Vice ordförande

DocuSigned by:

0F8ADCB241DC4E6...
Torsten Bergfund

DocuSigned by:

BC0A47C9F35D4D8...
Barbro Lindahl

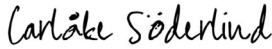
DocuSigned by:

51093C4251FB4A2...
Freddie Nordin

DocuSigned by:

2593238B41EB425...
Staffan Sjölund

DocuSigned by:

A8CE0FFCD07D437...
Carlåke Söderlind**Bilagor:**

De sakkunnigas granskning av resultat enligt delårsrapport

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-08-31

Granskningsrapport

Kramfors kommun

—

KPMG AB

2023-10-18

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi har inte noterat några väsentliga avvikelser från detta.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande avvikelser:

- Enligt uppgift kan kommunen, efter av övergången till nytt affärssystem, inte ta fram detaljerade avstämningsunderlag för väsentliga balansposter. Det gäller främst
 - anläggningsregistret och uppgifter om årets avskrivningar. Bokförda avskrivningar t o m 2023-08-31 baseras på budget och kommer enligt uppgift att rättas innan 2023-12-31.
 - kund- och leverantörsreskontrarapporterna saknar relevanta detaljer t ex motpartsinformation, förfallodag o d. Problemen ska enligt uppgift vara åtgärdat till årsbokslutet.

Vi ser allvarligt på dessa brister och uppmanar kommunen att prioritera att detta åtgärdas. Enligt vår bedömning innehåller utgående balanserna inga väsentliga fel.

- Vår uppfattning är att avsättning för investeringsfond om 13,8 mnkr avseende VA verksamheten ska redovisas som skuld till kollektivet då plan för större investeringar för kommande år saknas.
- Kommunen har inte fastställt ytan för aktiv och färdigställd deponi vilket gör att avsättning för återställning av deponi inte kan fastställas per bokslutsdagen. Delar av ytan är färdig för återställning och delar avser pågående eller ej påbörjad deponi. För den delen som avser färdigställd deponi bedöms avsättningen utifrån kommunens beräkningar vara ca 12,7 mnkr för låg. Men då vi inte vet hur stor ytterligare yta som skulle kunna vara föremål för avsättning kan vi inte uttala oss om posten.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i mål- och resursplanen för år 2023 fastställt tre perspektiv med tillhörande mål samt ytterligare ett mål under perspektivet ekonomi gällande soliditet. För en god ekonomisk hushållning ska balanskravet uppfyllas samt övriga mål ska vara minst delvis uppfyllt. I bedömningen ska även de kommunala bolagens måluppfyllelse ingå.

Kommunfullmäktige har i mål- och resursplanen allmänt beskrivit vad som ska uppnås inom respektive perspektiv. Några närmare precisering av målen utöver att "Soliditeten ska vara minst 20 % med en strävan om att den ska förstärkas över tid i hela kommunkoncernen" har vi inte hittat.

God ekonomisk hushållning forts

Utfallet för det finansiella målet soliditeten uppgår vid delåret till 27,5 %. Målet mäts exklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser. Målet bedöms som uppfyllt.

Övriga mål bedöms som ett ej uppfyllt, ett som delvis uppfyllt och ett i hög grad uppfyllt. Balanskravet nås inte. Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen inte uppnår god ekonomisk hushållning vid delåret. Det saknas en bedömning utifrån prognosen för helåret.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi vill dock uppmärksamma att i mål- och resursplanen är det inte tydligt definierat vad som ska uppnås och det framgår inte heller hur målen ska utvärderas. I delårsrapporten finns för flertalet områden enbart en allmän beskrivning av utfallet. Vi anser att det därför inte är möjligt att objektivt bedöma måluppfyllelsen avseende målen, förutom det finansiella.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Vi noterar att kommunstyrelsen avser att använda medel från resultatutjämningsreserven för att täcka det negativa balanskravsresultatet om det består vid årsskiftet.

Vi noterar det prognosticerade resultatet för välfärdsnämnden, - 33,6 mnkr, och bildningsnämnden, - 15,4 mnkr.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Slutsats – Balanskravsresultat

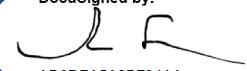
Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Vi noterar att kommunstyrelsen avser att använda medel från resultatutjämningsreserven för att täcka det negativa balanskravsresultatet om det består vid årsskiftet.

Vi är oroadade över det prognosticerade resultatet för välfärdsnämnden, - 33,6 mnkr, och bildningsnämnden, - 15,4 mnkr.

Sundsvall datum enligt digital signering

DocuSigned by:

F2BE594B7DF141F...
Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

AD8DFA5A3B734AA...
Anna Sundholm
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

9CB391F9DD1D41B...
Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Kramfors kommun

Org. nr 212000-2429

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter för Kramfors kommun för perioden 2023-01-01—2023-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen inklusive sammanställda räkenskaper

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse". Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vi anser att granskningen av den förenklade förvaltningsberättelsen ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Då koncernföretagens delårsrapportering, som legat till grund för den sammanställda redovisningen, inte har varit föremål för översiktlig granskning har vi inte kunnat genomföra vår granskning enligt "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. De sammanställda räkenskaperna har därmed inte varit föremål för granskning och vi uttalar oss därför inte beträffande sammanställda räkenskaper.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sundsvall datum enligt digital signering

KPMG AB

DocuSigned by:

F2BE594B7DF141F...

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor